

Sr. Primož na Pohorju. Najbrž se g. urednik ni imel časti svojim čitateljem kaj poročati o Sr. Primožu, zakaj naša fara leži skoro v zadnjem in najbolj skritem kotu zelenega Pohorja in zato se ne sliši zlepa kaj od tega daljnega planinskega kraja. Pa mogoče hruše političnega gibanja sedanjega časa je dospel tudi do ušes teh planinskih rojakov, ki so se po sodbam, sijajno obiskanim ljudskem shodu Slov. Kmetijske Zveze, ki se je vršil dne 15. februarja, t. i., prav pridno začeli zanimati za delo naše kmetijske organizacije. Novo ustanovljeno društvo SKZ je imelo v nedeljo, dne 29. februarja, svojo odborovo sejo, pri kateri se je z odločnostjo sklenilo, delovati za kmetijsko organizacijo, za blagor in srečo kmetijskega ljudstva. Zatorej vabimo uljudno vse kmetijske ljudi, katerim je kaj ne ležeče, da se ohrani kmetijski stan, stopite v tabor Slovenske Kmetijske Zveze, da si bomo mogli kot ogromna skupščina priboriti takšne zakone in pravice, na podlagi katerih upamo v lepšo bodočnost izmučenega kmetijskega trpina. Ne sramujmo se zagovarjati našega kmetijskega stanu, čeravno nam od strani naših nasprotnikov pade kakšna zbadljiva beseda v naše prsto, kmetisko srce. Z geslom „Svoji k svojim!“ združujmo se, pogledimo in spoznajmo sami sebe in ne bo nam več uganka, koga da naj volimo. Ne verjamimo milo donečim besedam naših nasprotnikov, kateri nas hočejo s svojimi raznovrstnimi in velikimi obljubami spraviti v svoje mreže, da bi nam tam, kakor pajek muhi, izsesali našo že itak čisto blede kmetisko kri. Zatorej, dragi planinski rojaki našega zelenega Pohorja, vstanimo iz spanja svoje lastne malobrižnosti, ne prespimo tega važnega in pomenljivega dneva, ko se bo določevala srečna ali nesrečna bodočnost naša in naših potomcev, zakaj doba, v kateri živimo, je resna. Zrtvuimo in delajmo, kolikor je nam mogoče, za kmetijsko organizacijo! Premagajmo vse spodbike na poti našega političnega življenja. Ostanimo pogumni, ne glejmo ne na levo in ne na desno, temveč pojdemo naravnost svojo zelo pomenljivo pot, pod zastavo Slovenske Kmetijske Zveze, katere naj plapolja ter nam liki juterna zarja oznanja lepšo bodočnost kmetijskega stanu.

V Ribnici je umrl zadnji Radeckijev vojak Andrej Hartman. Rad je pripovedoval, kako so hodili dolgo pot na Laško, ker ni še bilo železnice. Star je bil 88 let.

Savinjska dolina. V vseh časih so se našli še ljudje, ki so sovražili poštene ljudi, posebno pa duhovnike. Zadnje čase se je ta pojav še bolj razširil. Gotovo je, da je ta vrsta obrekovalcev zelo slabe vrste, vendar slabo vpliva na našo mladino. Če prideš v kake večje družbo, n. pr. v gostilno ali na železnico, je gotovo, da bo kateri udrihal po duhovščini: farji so krivi vojske, krivi so, da je taka draginja, krivi so seveda vsega zla, največji zločin je pa, ker se vmešavajo v politiko. Neumljivo se mi zdi, kako bi se moglo enemu stanu odrekarati pravica političnega življenja, kajti potemtakem bi se ne smel ne uradnik, ne obrtnik, ne kmet, ne delavec spuščati v politiko. A gotovo je, da se nam ne more braniti te pravice, samo duhovnikom se jo hoče odvzeti.

Sv. Frančišek. Tukaj je umrl v starosti 55 let večletni cerkveni ključar pri Sv. Frančisku Janez H. govček, p. d. Remšak. Rajni je bil blaga duša, je bil tudi naročnik naših katoliških listov, bil je eden med tistimi, ki so ni sramovali svojih krščanskih načel. Naj počiva v miru! Zalujoci Remšakovi rodbini pa naše sočustvje!

Solčava. Tu smo pokopali uglednega moža Jurja Logar. Rajni je dosegel visoko starost 84 let, bil je znan daleč po svetu vsem turistom, ki so obiskovali lepo Logarjevo dolino. Njegova vera in značaj sta bila trdna kakor se trdne skale Solčavskih gor, katere je gledal vsak dan. Naj ga Bog sprejme v večno lepo dolino, ki je bila vedno njegov cilj!

Sv. Rupert nad Laškim. Naš pesnik v Lešeh, ki je v „Ljudskem glasu“ tako lepo opelval St. Lenarta klerikalce, se baje čuti razžaljenega, ker je predzadnji „Slov. Gospodar“ priobčil kratko črtico o njem in o njegovem „plodonosnem“ delovanju. Ali resnica tako v oči bode — vi samostojneži? Potem bodo morali priti še na vrsto životopisi drugih delavnih samostojnežev v našem okraju. To bo potem vika in kriki pri samostojnih.

Sladkagora. Na Jožefovo je prišel samostojni Urleb z mesarjem in pokaličarjem muštrat svoje štajercijance in rdečkarje. Izpodbujal jih je „na boj naša kri“, da bi bili bolj zreli za pretepe v bližnji bodočnosti. Poučeval jih je strokovnjsko, da šoštar naj ostane šoštar, uradnik — uradnik, kmet pa politik pri besedljivem „Kmetijskem listu.“ Se modroval bi bil rad o prosti volji, pa njegovo razlaganje je prišlo navskriž z zdravim pametjo, ker je trdil, da se lahko obesi in stori, kar hoče, pa bo vseeno prišel v nebesa. Takšno vero imajo menda boljševiski in pri smojeni govorniki samostojnih. Bernja mu je posebno pri sre. Povedati je hotel svojemu tekaču cerkovniku Florijanu Novak, naj ne hodi več po bernji, ker se to za človeka, ki je kmet, zraven še samostojen in izmed višjih, četudi na vrhu hriba, najmanj spodobi, ker je proti „paragramu“ samostojnih. Da ne bo več nadlegoval ljudi z žakliem, bodo že poskrbeli drugi. Iskali so, če bi bil kateri pristaš zmožen za ministra in prišel do spoznanja, da je bolje, da se skrijejo za Rokavčeva vrata na veži, kakor pa da bi dali Franceljnu ali drugemu svojih višjih besedo. Dopade se jim posebno beseda „svoboda“, ker bi se radi otrsli

svoje kosmate vesti in deseterih božjih zapovedi. — „Ekonom“ si niso upali hvaliti drugače, kakor pač s tem, da „ste že bili deležni njegove dobrote“, ko ste bili prikrajšani pri svojih naprepljanih naročilih soli od 6 do 10, celo do 100 kg in potegnjeni pri cenah. To je popolnoma po trgovskem načinu samo stojnih. Da ga vodi dr. Sajovic, so pa pozabili po vedati.

Kotrivnica. Tudi Kotrivničani se moremo enkrat ogledati, da ne bo svet mislil da še vsi spimo. Pustni terek smo pri nas obhajali prav veselo. Gostilna gosp. Praha je bila nabito polna do pepelnice srede jutraj. Ker pa je zdaj prepovedan ples v gostilniških prostorih, so si izmislili pri nas drugo sredstvo. Če se ne sme več plesati in noreti v sobi, pa gremo na cesto. Tako se je plesalo v Kotrivnici kar na sredi vasi ravno, ko je šlo največ ljudi k službi božji. Mislim, da bi kaj takega človek ne našel niti v najbolj divjih stepah. Znano je samo to, da imajo ljudje za take norije vedno dosti denarja, ker vino stane nad 20 kron! Drugače pa vedno tarnajo, da še za sol nimajo.

Sv. Križ pri Slatini. Zelo smo se razveselili, ko smo zvedeli, da so zapustili liberalci in socialisti ministrske stolce in bili upostavljeni za ministre naši ljubi, zanesljivi in krščanski slovenski gospodje. Prosimo naše nove gg. ministre, naj popravijo, kar je zavozila prejšnja vlada. Naj nam naše trdo zaslužene in prihranjene kroge ostanejo v stari veljavi. Marsikatera dekla si pred vojsko ni upala kupiti prepotrebne obleke, med vojsko si pa zavoljo draginje ni mogla, sedaj pa s solznimi očmi vzdihuje: Nimam obleke in ne bom imela denarja! To bi bil vnebovpijoči greh. Naj primejo tiste bogataše, ki so si med vojsko nakupili milijone!

Sv. Mohor pri Rog. Slatini. Kopriva sama zraste, pšenica pa ne. Včasih si dobil „Štajerca“ povsod zastoj, zdaj se pa pri nas tako vsiljuje „Kmetijski list“. Več kmetov se ga brani že dolgo, a vendar še vedno prihaja. Nek naš mož ga je poslal dvakrat nazaj, potem je pisal v Ljubljano, da ga ne mara. Pa vse nič ne pomaga. Gospod Jožef Drofenik, prosimo Vas, spravite nam ta „Kmetijski list“ nazaj v Ljubljano! Tam ga bodo še morebiti porabili na te ali oni način, mi ga pa ne mislimo ne brati ne plačati. Mi ostanemo pri svojem „Slov. Gospodarju“.

Sv. Peter na Medv. selu. Pri nas se je dne 7. sušca pokazala Samostojna kot stranka največjih divjakov, katerih program je: kamenje, palice, gnojne vile, biči, noži itd. Surova banda je po celi vasi razgrajala in napadala od popoldanske službe božje idole ljudi, zlasti ženske in otroke. S takim divjaškim nastopom si Samostojna gotovo dobi novih pristašev. Kregarjeva hiša pa ugled.

Jurklošter. Slišali smo, da namerava naš Al. Smid v bodoče prirejati za samostojneže poučne tedaje, kako se vodi varušvo nad osirotelimi otroki, da prinaša samostojnežu dosti čistega dobička. Marsikateremu kmetu bo pokazal iz lastnega svojega delovanja vir novih dohodkov. Pri sodnijski obravnavi se je dognal koncem mesca februarja t. l. sledeči slučaj: Martin Zalokar, kmet na Peči, p. d. Rus, je moral začetkom vojne na fronto, kjer je zašel v rusko ujetništvo, iz katerega se je vrnil avgusta 1918. V tem času mu je umrla doma žena, zapustivši mu dva mala otročiča. Od sodnije je bil otrokom za varuha in posestvu za oskrbnika postavljen naš Alojz Smid, govornik na shodih samostojnežev. Pogumno se je lotil dela. Posekal je takoj v Rusovem gozdu kar 15 močnih hrastov in 6 hojk, baje za razna popravila pri Rusovih poslopih. Popravila so bila nezmatna in stroškom neprimerna. Okrožno sodišče v Celju ga je pripravilo do poravnave, pri kateri je plačal 2200 K Martinu Zalokarju kot odškodnino. Tudi pri drugih rečeh se račun baje ni ujemal, ker je dobri varuh Smid bolj skrbel za samostojen svoj žep, kakor za sirote. Že leta 1917 si je vsako pot k sodnji hotel zaračunati po 100 K, kar mu pa sodnja ni pripoznala. Lep prijatelj kmetov in kmetijskih otrok! Njegov svak Drofenik na svojih shodih prerokuje, da bodo vsi poginili, ki se ne oklenejo samostojnežev. Ta slučaj pa kaže, da bi bilo gorje kmetu tedaj, če bi se odprla samostojna nebesa.

Planina. Pri nas imamo precejšno število bivših štajercijanskih „jastrebov“. Skrajno predrzno je, kako hočejo ti ljudje po razsulu rajne Avstrije igrati vodilno vlogo kot „zavedni“ Slovenci. Človek, ki je imenoval slovenske vojsake „Windische Hunde“ hoče nositi glavne zvonce pri „samostojnih.“ V malokaterem kotu na deželi se je toliko nemškutarilo kakor pri nas, še zdaj je tega čebljanja mnogo. Za golobinjskega župana hočejo imeti „samostojneži“ bivšega štajercijanca. Ali bi ne bilo to sramota za Jugoslavijo? Sledove njegove nemškutarije še vidiš na zidu, če greš tje proti „Fari“. Gramofon že ima, bo že sposoben. Naši mu bodo pa povedali, kedaj bo treba napraviti občinske seje in kako dolgo morajo trajati, vsaj so veščaki v tem. Če bodo „samostojni“ tako vzbujali slovensko za-

vest, potem bodo nemškutarski „jastrebi“ presteleti.

Golobinjek na Planini. Čempani g. urednik, v pam, da boste dali mojemu dopisu pastura v Vašem listu. Ker se nihče ne odloči, da bi vam poročal naše razmere, storim to jaz. Ne vem, če vam je znano ali ne, da imamo tukaj tri politične stranke: Kmetijske zveze, ki je seve najmočnejša, štajercijance in stranko samostojnežev. Zadnji dve stranki marsikatero skupno, prizadevajoč si na vso moč, kako bi napravili med nami zmešnjavo ob bližajočih se občinskih volitvah. Posebno je v tem delu mojster neki iz Amerike došli bedakov Matiček. Ta je sedaj v tem mesecu že trikrat sklical shod. Zanimivo je, da se tem vabilom nihče drugi ni odzval, kakor par graščinskih lovcev ter nekaj delavcev, en žnidar in en piskrovez. Ostanite zdravi!

Runeč. „Nova doba“ je prinesla v številki 26, 28 februarja, str. 4, zanimiv članek, na katerega sem prisiljen, resnici na ljubo, nekaj pojasniti dotičnemu, dobroznanemu dopisniku, ki je sestavil imenovani laži-dopis za Novo dobo. Evo toraj: Resnica je, da je bil pri nas shod SKZ dne 11. februarja in je govoril g. poslanec Vesenjaj. Potem je prva laž, da si je prignil kot zaščitnika svetinjskega župnika. G. župnik Bratušek niti ni vedel, kateri govornik bo prišel. Udeležil se je pa shoda kot član SKZ. Druga laž je, da je bil predsednik shoda g. poslanec Meško. Ako bi se naši nasprotniki preje udeležili shoda, bi morali gotovo znati, kdo je bil izvoljen za predsednika. Tretja laž nam trdi, da je g. poslanec Meško izginil brez slovesa. Res, da je odšel pred koncem shoda radi nujnih domačih poslov, a se je poslovil kot se ima posloviti vsak poštenomislec človek. Četrta laž je, da izmed poslušalcev nikdo ni pritrdjeval govorniku. Prihajemo: Slišali so se vedno medklici, pritrdjevali gosp. poslancu in sprejete so bile resolucije, zaupnica Jugoslovanskemu klubu in nezaupnica bivši vladi v Beogradu in v Ljubljani. In končno peta laž, kar piše o bivšem vojaškem naredniku. Mož nima nič misli, še manj pa željo po županskem stoleu. Sicer je pa „Slov. Gospodar“ prinesel resnici odgovarjajoče poročilo dne 19. februarja. Iz tega je toraj dovolj razvidno, kaki lažiprogram imajo naši nasprotniki za geslo.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Prelepe orlovsko slavnost priredi benediški Orel na velikonočni ponedeljek popoldne po večernicah v društvenem domu. Orli storijo slovesno obljubo, slavnostni govor govori profesor dr. Capuder iz Maribora, moški zbor zapoje nekaj pesmic in nato Orli predstavljajo novo poučno igr „Dva prepirljiva soseda“ in ponovijo ganljivo igr „Garcia Moreno.“ Pridite domačini in pridite sosede, da se seznanite z velikimi cilji, za katere gori Orli in se za nje navdušite. Na prav vselej svidenje posebno mladeniči iz bližine in daljine!

Prireditve.

Celje. Izobraževalno društvo v Celju priredi na velikonočni ponedeljek, ob pol štirih popoldne narodni igrokaz v štirih dejanjih „Zaklad“ in sicer v mestnem gledališču. Igra se isti dan ponovi zvečer ob 8. uri.

Ljutomer. Katoliško bralno društvo za trg in okolico ima v nedeljo, dne 28. t. m., v bralni sobi svoj občni zbor. K obilni udeležbi starih in novih udov vabi odbor.

Dobje pri Planini. Naši vrli mladeniči priredijo na velikonočni ponedeljek v ljudski šoli igr „Repoštev in Vedeževalka.“

Listnica uredništva.

Jarenina: Če dotični noče sprejemati sebskih dinarjev, ga enostavno naznanite oblasti. Navedite priče. — Prav imajo, da se pametni ljudje sramujejo besede „samostojnež“ in celo grozijo s tožbo, ako jih kdo tako naziva. Beseda „samostojnež“ je danes v naših krajih ravno toliko, kot poprej: nemškutar in nemčur ali odpadnik. — Ime trgovca, ki se šopiri s prodajo glasila teh ljudi, pa bomo prav kmalu v „Gospodarju“ zelo lepo okinčali. Pozdravljeni!

Najlepše knjige za sv. poštnišas: 1. „Marija, Zalostna mati.“ Spisal dr. Josip Hohnjec, profesor v Mariboru. Ta knjiga je primerna za vsakogar, zlasti za krščanske mladenke in matere, da jo čitajo in premišlujejo vsak dan, posebno pa ob petkih v postu. Mirno lahko trdimo, da je enako dobrih knjig, kakor ta, le malo med ljudmi. Dobi se pa v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, in stane s poštnino vred 7 K. Krščanske mladenke in krščanske matere, sežite po tej izborni knjigi! — 2. „Na Kalvarijo!“ Spisal Fr. Segula. Založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Stane s poštnino vred 7 K. Ta knjiga obsega 30 krasnih križevih potov za razne razmere človeškega življenja. V njej najde tolažbo: mož, žena, mladenič in mladenka, zato jo vsem stanovom najtopleje priporočamo. Naroči se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.